

► **EPE**

Številni preiskovalci iz Slovenije so povezani v Europolovo platformo za eksperte (EPE). Ta zagotavlja varno okolje za strokovnjake z različnih področij preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, da si lahko – v okviru svojih skupin – izmenjujejo znanje, najboljše prakse in podatke o kaznivih dejanjih.

► **SIRIUS**

Projekt SIRIUS je osrednja referenčna točka v EU za izmenjavo znanja o čezmejnem dostopu do elektronskih dokazov, saj je slednji potreben pri več kot polovici vseh preiskav. Člani platforme EPE lahko do virov dostopajo prek operacijskih sistemov Android in iOS.

KDAJ IN KAKO VKLJUČITI EUROPOL?

Europol je treba vključiti čim prej, v zgodnji fazi preiskave, kadar podatki ali informacije, ki so na voljo, kažejo na vpletenost organiziranih kriminalnih združb in so izpolnjeni drugi pogoji za vključitev Europola (ko sta prizadeti najmanj dve državi EU ali ko je kaznivo dejanje na seznamu Europolovih pristojnosti). Na Europol in mrežo uradnikov za zvezo se je mogoče obrniti tudi z zaprosili za študije strateškega značaja, če so za to na razpolago ustrezni viri.

Ob zaprosilu za vključitev Europola v preiskavo je nujno treba poskrbeti tudi za zaščito informacij, kategorizacijo podatkov in vrednotenje informacij.

► **Zaščita informacij**

Informacije je treba zaščititi s kodami, ki določajo način in omejitve pri njihovi uporabi.

KODE ZA RAVNANJE Z INFORMACIJAMI

- H0** – te informacije se ne smejo posredovati javnosti in se lahko uporabljajo le za namen preprečevanja kriminalitete in boj proti njej
- H1** – brez privolitve lastnika informacije se vsebina ne sme razkriti v sodnih postopkih
- H2** – nadaljnje širjenje mora odobriti lastnik informacije
- H3** – druge omejitve in komentarji

► **Kategorizacija podatkov**

Osebnim podatkom je treba določiti kategorijo. Le tako označeni osebni podatki so lahko deležni hrambe in nadaljnje obdelave pri Europolu.

OSUMLJENCI

POTENCIALNI
STORILCI

PRIČE, ŽRTVE,
INFORMATORJI

► **Vrednotenje informacij**

Pri posredovanju informacije oziroma zaprosila je treba informacijo ovrednotiti po sistemu 4 x 4

Zanesljivost vira		Verodostojnost	
A	Ni dvoma o verodostojnosti, zanesljivosti in pristojnosti vira ali pa je informacijo dal vir, ki se je v preteklosti vedno izkazal za zanesljivega.	1	Informacija, pri kateri ni dvoma o zanesljivosti.
B	Vir, katerega dosedanje informacije so se v večini primerov izkazale kot zanesljive.	2	Informacija, ki jo pozna vir osebno, ne pozna pa je osebno uslužbenec, ki jo je dal naprej.
C	Vir, katerega dosedanje informacije so se v večini primerov izkazale kot nezanesljive.	3	Informacija, ki je vir osebno ne pozna, ampak jo potrjuje že zapisana informacija.
D	Zanesljivosti vira ni mogoče presoditi.	4	Informacija, ki je vir osebno ne pozna in je ni mogoče potrditi.

POVEZAVE IN KONTAKTI

Policija: <https://www.policija.si>

Europol: <https://www.europol.europa.eu>

Europolova platforma za eksperte:
<https://epe.europol.europa.eu>

Kontakt Europolove nacionalne enote v Sloveniji

Generalna policijska uprava
Uprava kriminalistične policije
Sektor za mednarodno policijsko sodelovanje
Oddelek za mednarodno operativo
Štefanova ulica 2, SI-1501 Ljubljana

☎ 00386 1 428 47 80

☎ 00386 41 713 680

✉ europol@policija.si

Kontakt slovenskih uradnikov za zvezo pri Europolu

Europol
LB Slovenia
2509 LW Den Haag, Postbus 90850
NL-2509 LW Den Haag, The Netherlands

✉ LB-SI@europol.europa.eu

20 LET

**SLOVENIJE
V EUROPOLU**

Izdalo: Ministrstvo za notranje zadeve, Policija

Priprava: Generalna policijska uprava, Sektor za mednarodno policijsko sodelovanje

Oblikovanje: Oddelek za mednarodno operativo SMPS UKP GPU in Služba za upravno poslovanje MNZ

Fotografije: Policija, Europol, Finančna uprava RS in Depositphotos

Naklada: 300 izvodov

Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o.

Ljubljana, maj 2024

SLOVENIJA ŽE 20 LET ČLANICA EUROPOLA

Europol je agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja organizirane kriminalitete, terorizma in drugih hujših kaznivih dejanj, ki prizadenejo dve ali več držav članic. Je informacijsko središče; ključna je njegova koordinacijska in razvojna vloga, in to bodisi pri zagotavljanju operativnih in strateških informacij bodisi pri zagotavljanju skladnega razvoja v državah članicah.

Slovenija je postala polnopravna članica Europol leta 2004 in od takrat se njeno delovanje v agenciji nenehno krepi. Slovenski preiskovalci sodelujejo v številnih Europolovih iniciativah, skupnih operacijah in preiskovalnih skupinah, na podlagi tega pa število izmenjenih informacij in prispevkov ves čas raste.

Danes je Slovenija članica večine (20) analitičnih projektov, ki so osrednje enote za analizo podatkov in informacij, ter tako prispeva pomemben del k skupni sliki dejanskega stanja globalne kriminalitete. Število prispevkov raste iz leta v leto.

Kot aktivni član Evropske multidisciplinarnе platforme za preprečevanje kriminalnih groženj (EMPACT) sodeluje pri oblikovanju skupnih politik in drugih iniciativ. Slovenski policisti vsako leto sodelujejo v številnih skupnih akcijskih dnevih (JAD).

V Europolove operativne delovne skupine (OTF), ki so paradni konj skupnih preiskav, so napoteni slovenski kriminalisti, ki s svojim strokovnim znanjem prispevajo k skupnemu boju proti organizirani kriminaliteti.

EUROPOLOVA NACIONALNA ENOTA

Nacionalna enota Europol (Oddelek za mednarodno operativno), ki je sestavni del Sektorja za mednarodno policijsko sodelovanje znotraj Uprave kriminalistične policije na Generalni policijski upravi, je nacionalna centralna točka za povezavo med Europolom in pristojnimi državnimi organi v Sloveniji: notranjimi organizacijskimi enotami policije, Finančno upravo RS, Uradom RS za preprečevanje pranja denarja in kontaktno točko za odvzem premoženjske koristi (ARO).

Del Europolove nacionalne enote je tudi slovenski urad za zvezo na sedežu Europol, kjer delajo uradniki za zvezo, ki so pripadniki slovenske policije. Gre za pomembno mrežo, saj ima Slovenija tako neposreden dostop do uradnikov za zvezo drugih članic Europol,

kar je ključno za uspešno preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj.

Nacionalna enota Europol se z večanjem obsega nalog in novih izzivov, porastom izmenjave informacij in spopadanjem z novimi grožnjami nenehno krepi. Ob ustanovitvi so bili tukaj zaposleni štirje kriminalisti, danes pa jih oddelek šteje že 15. Nacionalna enota je most za izmenjavo podatkov in informacij med Slovenijo in tujimi partnerji, člani Europol.

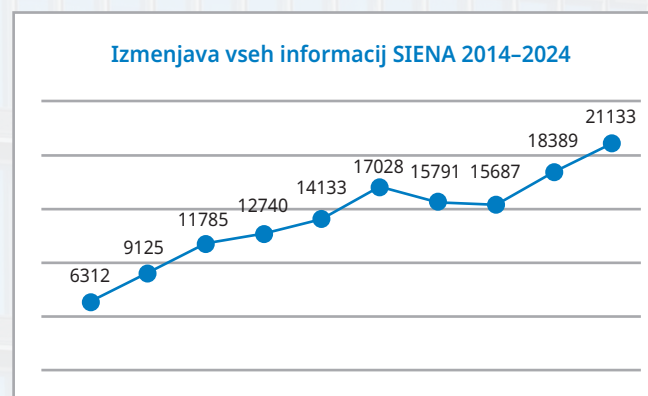

KLJUČNI MEJNIKI

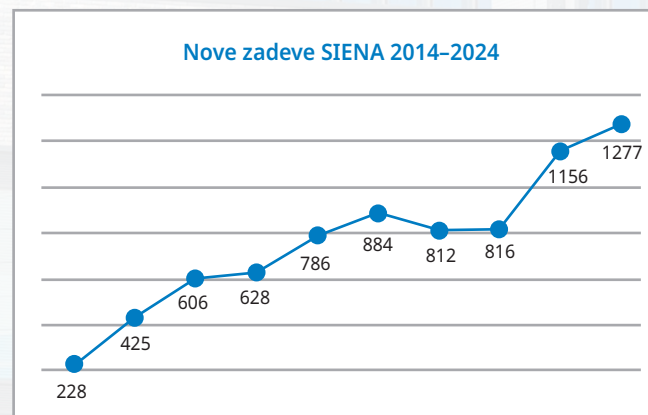
- **1992:** podpis Maastrichtskega meddržavnega sporazuma in ustanovitev Evropskega policijskega urada – Europol
- **1994:** urad začasno začne delovati kot Europol – Služba za droge
- **1999:** začetek delovanja Europol v polnem obsegu, po ratifikaciji Konvencije o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Konvencije o Europolu) leta 1998
- **2002:** operativni sporazum Slovenije z Europolom in vzpostavitev oddelka Europol znotraj Sektorja za mednarodno policijsko sodelovanje UKP GPU ter napotitev prvega uradnika za zvezo na Europolov sedež
- **2004:** po ratifikaciji Konvencije o Europolu v slovenskem državnem zboru Slovenija postane Europolova polnopravna članica
- **2008:** pogajanja za novo pravno podlago Europol med slovenskim predsedovanjem Svetu EU
- **2009:** vzpostavitev varne izmenjave informacij z Europolom prek posebne aplikacije (SIENA)
- **2010:** konvencijo nadomesti Sklep o Europolu, Europol pa postane agencija Evropske unije
- **2012:** združitev oddelkov Europol in Interpol v Oddelek za mednarodno operativno
- **2014:** vzpostavitev polavtomatskega nalagalnika podatkov slovenske policije v Europolov informacijski sistem (EIS)
- **2015:** vzpostavljen dostop do SIENE za centra za policijsko sodelovanje Vrata - Megvarje in Dolga vas
- **2017:** veljati začne nova pravna podlaga Europol, Uredba o Europolu (2016/794)
- **2017:** integracija SIENE v sistem upravnega poslovanja SMPS UKP GPU

- **2018:** dostop do SIENE omogočen tudi enotam Uprave kriminalistične policije za ciljno iskanje oseb (FAST), za obdelavo podatkov o letalskih potnikih (PIU) in za boj proti terorizmu (CT)
- **2019:** dostop do SIENE omogočen slovenskim predstavnikom v Atlasu in uradniku za zvezo na Finančni upravi RS
- **2020:** integracija Europolovega vmesnika QUEST v informacijsko-telekomunikacijski sistem policije
- **2022:** Europolov mandat se razširi z Uredbo 2022/991
- **2023:** dostop do SIENE omogočen Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS in kontaktni točki ARO

IZMENJAVA SLOVENSКИH INFORMACIJ

Število izmenjenih informacij in odprtih novih zadev se iz leta v leto močno povečuje.

Slovenija se glede na število prebivalcev uvršča med države z največ izmenjenimi informacijami.

ORODJA ZA SODELOVANJE Z EUROPOLOM

Različne oblike podpore preiskavam, kot sta analiza 24/7 in navzkrižna preverba podatkov in informacij, zagotavljajo hitro odzivnost, kar je ena izmed Europolovih strateških prioritet v odnosu do članic. Europolovo trenutno najaktualnejše orodje so skupine OTF, ki skupaj z mehanizmom prioritetenih tarč (HVT) predstavljajo platformo za sodelovanje in operativne aktivnosti preiskovalcev v najzahtevnejših in tveganih preiskavah. Mehanizem zagotavlja tudi financiranje aktivnosti napoteni strokovnjakov (SNE) iz držav članic in tretjih držav iz posebne sheme OTF.

Različni izdelki, denimo operativne in strateške analize, bilteni, situacijska in druga ad hoc poročila, Europolovo letno poročilo o stanju in trendih na področju terorizma v EU (TE-SAT), priročniki, ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala v EU (IOCTA), predvsem pa analiza tveganja na področju organiziranih in hujših oblik kriminalitete (SOCTA), so vodilo pri načrtovanju politik pregona na nacionalni ravni.

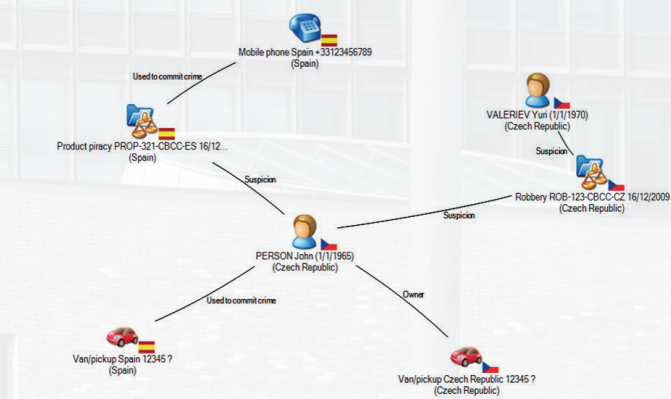
Glede na aktualne trende rasti tako kriminalitete in čezmejnega sodelovanja kot tudi zahtev EU (Direktiva 2023/977) bo za zagotavljanje ustreznega odziva na kriminalne grožnje tudi v prihodnje treba iskati nove rešitve in organizacijske prilagoditve.

► SIENA

Aplikacija za varno izmenjavo informacij (SIENA) je bila razvita za hitro, varno in uporabniku prijazno komunikacijo, za izmenjavo operativnih in strateških informacij, povezanih s kriminaliteto, in obveščevalnih podatkov med Europolom, državami članicami in tretjimi partnerji, ki imajo z Europolom sklenjene sporazume o sodelovanju.

► EIS

Europolov informacijski sistem (EIS) ponuja velike zmogljivosti shranjevanja, iskanja in ponazarjanja informacij, povezanih s čezmejnimi kriminalom. Sistem je sposoben samodejno zaznati ujemanje med več preiskavami (glej prikaz).

Vse informacije v EIS so danes slovenskim preiskovalcem dostopne prek enotnega operativnega preverjanja v informacijsko-telekomunikacijskem sistemu policije. Slovenija je v samem vrhu držav tako po številu vnosov oseb in predmetov kot pri samem preverjanju teh entitet v EIS.